

บทคัดย่อ

จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงกับกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง GREATED MAEKONG SUB RIGION (GMS.) และเป็นเมืองที่ถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางความเจริญของกลุ่ม 1 ภาคเหนือตอนบน ตามผังภาคเหนือปี พ.ศ. 2600 (NORTHERN THAILAND REGIONAL PLAN) ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จังหวัดเชียงรายต้องมีการกำหนดแนวทางการพัฒนาและกลยุทธ์ ตามต้นทุนศักยภาพของตนเอง การศึกษาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อทำการสำรวจรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิต่างๆที่เกี่ยวกับต้นทุนศักยภาพของเชียงรายเพื่อทวนสอบและบูรณาการองค์ความรู้โดยกระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อร่วมกันค้นหาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเชียงรายร่วมกับพหุภาคีเครือข่ายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (STEAK HOLDER) ทุกภาคส่วนสรุปจัดทำเป็นแนวทางข้อเสนอในการพัฒนาเมืองเชียงราย วิธีการดำเนินงานวิจัยเริ่มจากการรวบรวมศึกษาข้อมูลที่มีอยู่ นำมาสังเคราะห์ให้เป็นหมวดหมู่ นำเสนอในเวทีประชาคมของภาคีเครือข่ายแล้วร่วมกันทวนสอบให้เป็นปัจจุบันเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทางการพัฒนา จากนั้นได้จัดเวทีวิพากษ์ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อสรุปประเด็นเร่งด่วนและข้อควรตระหนักร่วมกัน เพื่อสรุปแนวทางการพัฒนาที่ได้จากกระบวนการมีส่วนร่วม นำเสนอต่อสกว. จากการศึกษาพบว่าในการพัฒนาด้านกายภาพและการบริหารจัดการเมืองเห็นควรให้เร่งดำเนินการจัดทำระบบผังเมือง กำหนดการใช้ประโยชน์ในที่ดินให้ชัดเจนเหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งเขตชายแดน และเขตจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมนอกจากนั้นยังเสนอให้เร่งพัฒนาระบบคมนาคม ทั้งสายหลักและสายรองเพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง และต้องการให้มีมาตรการที่เข้มงวดในการดูแลเรื่องความมั่นคง ควบคุมการเข้าออกเรื่องประชากรแฝง ในด้านสังคม การศึกษา วัฒนธรรมเสนอให้รัฐส่งเสริมให้ใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอนให้มากขึ้น สนับสนุนให้นักเรียนชนเผ่ากลุ่มน้อยมีโอกาสศึกษาในระดับที่สูงขึ้น เพิ่มเติมเรื่อง A.E.C. ให้กับนักเรียนนักศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการศึกษาด้านสายอาชีพ ในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว เศรษฐกิจและการค้าชายแดน ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมความรู้ด้านการออกแบบ บรรจภัณฑ์ ด้านการตลาด การทำบัญชี และมีการช่วยในเรื่องการจัดหาแหล่งทุนให้กับกลุ่ม OTOP มีการให้ความรู้ด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี ด้านการท่องเที่ยวต้องการให้ส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง มีการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมให้ทันสมัยและสะดวกในการเข้าถึงมีความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว และมีการสร้างระบบและมาตรการในการส่งเสริมระบบ LOCAL GUIDE อย่างจริงจัง ด้านเศรษฐกิจการค้าชายแดน ต้องการให้ปรับปรุงกฎระเบียบทางการค้าผ่านแดนให้มีมาตรฐานเดียวกัน มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการกระจายสินค้า OTOP ด้านการจัดหาตลาด และกระจายสินค้า OTOP ให้แพร่หลาย ด้านสิ่งแวดล้อมต้องการให้มีการดำเนินการจัดการขยะอย่างเป็นระบบถูกต้อง โดยประชากรมีส่วนร่วม ทั้งนี้ในด้านข้อคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งด้านเอกชน ภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเห็นโดยสรุปคือ

1. ควรมีการกำหนดย่านหรือโซนนิ่งของเมืองในภาพรวมให้เหมาะสมกับแนวทางการพัฒนาของจังหวัด เชียงราย
2. สร้างเชียงรายให้มีบทบาทเป็นข้อต่อกลางของระบบ LOGISTIC ของสินค้าตามแนวระเบียงเศรษฐกิจ NSEC
3. สนับสนุนให้มีการพัฒนาศักยภาพแรงงานไทยโดยเฉพาะในด้านทักษะภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษหรือภาษาในกลุ่มประเทศ A.E.C.
4. อย่าทอดทิ้งภาคเกษตรเนื่องจากเป็นรากฐานเดิมที่แข็งแรงของประเทศ

Abstract

Chiang Rai Province is situated at the Northernmost of Thailand. Its geographic location is appropriate to be the hub linking to member countries of Greater Mekong Subregion (GMS) and the province has been designated a developed centre of Upper North group 1 according to Northern Thailand Regional Plan Year 2057. Therefore, it is necessary for Chiang Rai Province to outline its development guidelines and strategies based on its capital and competency. This study aims to survey and collect secondary information relevant to capital and competency of Chiang Rai Province for verifying and integrating the body of knowledge through participation process in gathering suggestions and recommendations on the development of Chiang Rai Province with multilateral networks and stakeholders in every segment. The research process started from collection and study of existing information, synthesis into categories, presentation to the community forum of member networks, verification of updated information for recommending the guidelines of development, arrangement of criticism forum with experts for mutually summing up the urgent issues and awareness points for the guidelines of development that established from the participation process, and to presentation to the Thailand Research Fund. From the studied evidence, the physical development and urban management should be urgently implemented the city planning system and the precise and appropriate designation of land use, especially for border area and industrial settlement area. Besides, the development of transport systems, both main and minor roads, in order to support the city expansion, is proposed. The strict measures on security, migration control, and nonregistered population are also essential. In term of society, education, and culture, the proposes to governmental units are the greater promotion to use English in learning, the support of more opportunities on higher education for minority students, the addition of knowledge on AEC for students, and the campaign to students on the importance of vocational education. Regarding to agriculture, industry, tourism, economy, and cross-border trade, most opinions focus on the support and promotion on the knowledge of design, packaging, marketing, and bookkeeping, the arrangement of funds for OTOP group, the provision of knowledge on agricultural product processing from relevant units, the promotion on the use of organic fertiliser, replacement of chemical fertiliser. For tourism, it includes the continuous promotion on local cultures, traditions and custom, the improvement of present tourism resources to be modern and accessible. The safety for tourists is also concerned. Furthermore, the

establishment of systems and measures on promotion of local guide system should be emphasised. For cross-border trade, it is essential to improve rules and regulations of cross-border trade under the same standardisation, to promote and support the distribution of OTOP products, and to provide wider markets for distribution of OTOP product. Concerning to environment, it suggests focusing on proper systems of waste management through the participation of residents. Lastly, the opinions from experts of private, governmental, and local administrative organisational sectors could be summarised as follows:

1. The inclusive designation of urban area or zoning should be in accord with the development guidelines of Chiang Rai Province.
2. The Chiang Rai Province should act as a connector of logistic system in North-South Economic Corridor (NSEC).
3. The support for development of Thai workers' performance, especially foreign languages skill such as English or languages of AEC's member countries, is necessary.
4. Since agricultural sectors are considered the foundation of the strength of the country since the past time, it could not be ignored.